

[Albrechtsen]

for disse ting i Information for i dag under overskriften »Sovjet er ti år bagud i sit forsvar mod raketter«, skrevet af en amerikansk sikkerhedsekspert ved navn John Pike. Heri redegøres der meget grundigt for, hvor Sovjetunionen og USA står på dette område. Den artikel viser, at hovedproblemet i denne sag er den amerikanske forskning, Sovjet er langt, langt bagud. Det skal ikke forstås som noget forsvar for, at man måske også i Sovjetunionen har ambitioner om at opbygge noget sådant, blot som en konstatering af, at det problem, vi står over for, befinder sig i alt væsentligt i USA.

Pelle Voigt (SF):

For dem, der igennem de sidste år har haft lejlighed til at følge Reaganregeringens vanvittige opskrining af våbenkapløbet, er der grund til at se tilbage på stort set samtlige tidligere amerikanske administrationer, uanset hvordan de i øvrigt har opført sig, med en vis nostalgi.

Jeg må indrømme, at jeg også under debatten i dag er kommet til at tænke på en tidligere amerikansk præsident, nemlig Dwight D. Eisenhower, der den 18. januar 1961 holdt en meget berømt afskedstale som præsident, hvor han advarede meget kraftigt mod den udvikling, som vi netop i disse år ser den logiske konsekvens af: den risikerer at føre os alle ud i den sidste, den endegyldige katastrofe. I denne tale sagde Eisenhower bl.a.:

»Udsigten til, at nationens højtuddannede bliver domineret gennem statsansættelser og projekttildelinger og pengenes magt, er altid nærværende og må tages alvorligt i betragtning. Men samtidig med at vi behørigt respekterer videnskabelig forskning og opdagelse, må vi være på vagt over for den lige så store og omvendte fare, at den officielle politik selv bliver en videnskabelig teknologisk elites fange.«

Stjernekrigsprojektet er et eksempel på videnskab, der er gået agurk. Det er science fiction forsøgt ført ind i politikens verden, og det er ikke mærkeligt, at netop en tidligere amerikansk filmskuespiller er den, der fører disse noget ufordøjede tanker frem på den måde, det er sket.

Vi har i dag fra udenrigsministerens side og fra regeringspartierne side, i hvert fald

dem, vi har hørt indtil nu, nemlig konservativ og venstre, hørt en række argumenter for, at folketinget ikke klart skal udtale sig imod Reaganregeringens stjernekrigsprojekt. Et hovedargument har været, at der foreløbig kun er tale om et forskningsprojekt, som ikke på nogen måde bryder med internationale aftaler som AMB-traktaten.

Det er yderligere blevet understreget, at det på indeværende tidspunkt er et helt åbent spørgsmål, om programmet nogen sinde iværksættes. Dette argument er i virkeligheden en tredobbelt fornærmelse: det er en fornærmelse mod kritikken af projektet fra fredsbevægelsen. Det er en fornærmelse mod de europæiske befolkningers og regeringers udtalte bekymring ved projektet, og det er i virkeligheden også en fornærmelse mod den amerikanske regerings og kongres' intelligens, for hvilken regering, hvilken politisk ledelse ville være tåbelig nok til at iværksætte et projekt til over 300 mia kr., hvis tanken ikke var, at det skulle anvendes til noget? Dertil kommer, at det er et nødvendigt led i denne forskning i de allernærmeste år – det er netop grunden til, at man har afsat disse store midler – at gå over til testning, til afprøvning af disse nye våben. Ellers kan man ikke konstatere, om forskningen har haft den ønskede effekt. Og en afprøvning af disse våben vil i sig selv være et brud på den vigtigste rustningsbegrænsningsaftale, vi kender indtil nu, nemlig ABM-traktaten.

Hr. Ivar Hansen var inde på spørgsmålet om, hvorvidt man skulle forbyde forskning af denne art. Det står naturligvis ikke i vores magt at forbyde amerikanerne at gøre noget som helst, men jeg synes da, man må sige, at der er al mulig grund til at vende sig imod en målforskning, hvis målet for den netop er noget, vi er imod, hvis målet for den er yderligere benzin på oprustningens bål.

Der er derimod grund til at beskæftige sig med en række af de efterlysninger og påstande, der har været fremme i debatten – ikke så meget her, men mere uden for dette hus – om den allerede påbegyndte militarisering af rummet og den sovjetiske rolle i den forbindelse. I henhold til traktaten af 1967 er det forbudt at placere atomvåben i det ydre rum, og det er efter alt at dømme heller ikke sket, og vi tror heller ikke, at supermagterne er særlig interesseret i det, men 75 pct. af supermagternes satellitter er af militær karakter.